

INTERNATIONAL
BACCALAUREATE
DIPLOMA PROGRAM

A KARINTHY FRIGYES KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ
GIMNÁZIUMBAN

ISMERTETŐ 2017/2019

„Az International Baccalaureate azt a célt tűzte ki, hogy olyan fiatalokká neveli a diákokat, akik érdeklődőek, gondoskodóak és sokat tudnak, akik a kultúrák közti megértés és az egymás iránti tisztelet révén segítenek egy jobb és békésebb világot létrehozni.

Az IB szervezet iskolákkal, kormányokkal és nemzetközi szervezetekkel működik együtt, hogy igényes programokat fejlesszen a nemzetközi oktatás és a szigorú, következetes értékelési rendszer számára.

Ezek a programok a világ minden táján arra biztatják a diákokat, hogy legyenek olyan aktív, együttérző és egész életen át tanuló emberek, akik megértik, hogy a különbözőségekkel együtt, másoknak is lehet igazuk.”

(Az IB küldetésnyilatkozata)

I. AZ IB-RŐL ÁLTALÁBAN

1. Az IB felépítése

Az **IB** (International Baccalaureate) egy lassan ötven éves múltra visszatekintő nemzetközi, non-profit szervezet, melynek a célja, hogy olyan oktatási formát honosítson meg a világ egyre több országában, amely minden korosztály számára, 3-19 éves korig, magas színvonalú, igényes és egységes képzést biztosít. Jelenleg már a világ 147 országában folyik IB oktatás.

Az IB-nak mint világszervezetnek az alapító központja Svájcban, *Genfben* van. Földrajzi szempont szerint a világot három különböző régióra osztották fel (Asia/Pacific, Africa/Europe/Middle East, Americas), melyek mindegyikének megvan a saját regionális központja. Az *Európa-Afrika-Közel-Kelet (IBEAM = Europe/Africa/ Middle East)* nevű régiónak (ahová természetesen mi is tartozunk) a központja a hollandiai *Hágában* található. Az IB vizsgaközpont (**IBCA = IB Curriculum & Assessment Centre**) székhelye *Cardiff*, az Egyesült Királyságban.

2. Oktatási formák

Az IB rendszerben négy oktatási forma létezik:

- (i) Elemi Oktatási Program, 3-12 évesek számára (PYP, Primary Years Program);
- (ii) Középiskolai Program, 11-16 évesek számára (MYP, Middle Years Program);
- (iii) Nemzetközi Érettségi Program, 16-19 évesek számára (DP, Diploma Program);
- (iv) Szakképzési program, 16-19 évesek számára (IBCC, IB Career related Certificate).

Az egyes programokhoz az IB biztosítja a tanárok számára a Tantárgyi Ismertetőket („Subject Guide”), melyek a kétéves kurzus átfogó ismertetésén kívül a tananyag részletezését („Syllabus”), valamint az értékelés módjának leírását („Assessment”) is tartalmazzák. A külső ill. végső értékelési teendőket szintén az IB végzi a cardiffi vizsgaközpont és a nagyszámú, a világ szinte minden sarkából kiválasztott, egységes, objektív rendszer alapján dolgozó vizsgáztató („examiner”) segítségével. Az iskolán belül a programmal kapcsolatos ügyek intézése és az IB-val való kapcsolattartás az iskolai *IB koordinátor* feladata.

3. Az IB Diploma nemzetközi elismertsége

Az IB Diplomát szinte minden ország a saját nemzeti érettségi bizonyítványával egyenrangúnak ismeri el, egyetemeik (köztük Oxford, Cambridge, Harvard, Humboldt, Sorbonne) pedig felvételi vizsgaként fogadják el.

4. Az IB Magyarországon

Jelenleg hét iskolában folyik IB Diploma Program Magyarországon:

- (i) Karinthy Frigyes Gimnázium;
- (ii) Amerikai Nemzetközi Iskola;
- (iii) Brit Nemzetközi Iskola;
- (iv) SEK (spanyol nemzetközi) Iskola;
- (v) Tóth Árpád Gimnázium;
- (vi) BME Nemzetközi Gimnázium;
- (vii) Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium (Budapest).

A Karinthy Frigyes Gimnázium volt az első állami fenntartású középiskola Kelet-Európában, amelyet az IB genfi központja hivatalosan alkalmasnak talált és feljogosított arra, hogy diákjait az IB Diploma megszerzésére felkészítse. A *kétéves* programot 1992 őszén vezettük be, első diákjaink pedig 1994 májusában vizsgáztak a világ legjobb eredményével. Büszkék vagyunk arra, hogy azóta is sikerült a világ élvonalában maradnunk.

II. AZ IB DIPLOMA PROGRAM A KARINTHY GIMNÁZIUMBAN

1. A Diploma Program felépítése

Az IB Diploma Program követelményrendszerét az IB az jobbra található ábrával szemlélteti:

A külső körök egy-egy tantárgycsoportot jelképeznek, egy réteggel beljebb pedig három további sarkalatos követelményt tüntetnek fel. A kör középpontjában a diák és a tanár, a tanulás és a tanítás folyamata áll. Tekintsük először a tantárgyi csoportokat:

(i) 1. Csoport: Irodalmi és nyelvi tanulmányok (Group 1: Language A)

Irodalmi és nyelvi tanulmányok a diák által legjobban beszélt nyelven, a Karinthy Gimnáziumban ez általában mindenkinek a **magyar irodalom** tantárgy. Emellett lehet **angol nyelv és irodalmat** is választani, magas szintű angol nyelvtudással. Más anyanyelvű diák is tanulhat irodalmat anyanyelvén ún. self-taught, azaz önképző módon.

(ii) 2. Csoport: Idegen nyelv (Group 2: Language B or *ab initio*)

Választható **angol, német, spanyol, orosz és francia nyelv**. Egyik nyelvet sem ajánljuk kezdő (*ab initio*) szinten.

A Karinthy Gimnáziumban mindenkinek *kötelező* az angol nyelv, vagy az első, vagy második tantárgycsoportból választva.

(iii) 3. Csoport: Egyén és társadalom (Group 3: Individuals and Societies)

A Karinthy Gimnázium ebben a csoportban jelenleg a **közgazdaságtan, pszichológia** és **történelem** tantárgyakat kínálja választásra.

(iv) 4. Csoport: Természettudományok (Group 4: Experimental Sciences)

A Karinthy Gimnázium ebben a csoportban jelenleg a **biológia, kémia, fizika és számítástechnika** tantárgyakat kínálja választásra.

(v) 5. Csoport: Matematika (Group 5: Mathematics)

A *matematika* tanulása minden diák számára *kötelező*.

(vi) 6. Csoport: Művészeti tantárgyak (Group 6: The Arts)

A Karinthy Gimnáziumban hatodik tantárgyként az előző csoportok kínálatából lehet választani.

Most vegyük sorra a többi alapkövetelményt:

Extended Essay (EE, Hosszú esszé): kb. 4000 szavas (de ezt nem meghaladó!) *önálló kutatómunkát* (könyvtárazás, kísérletek vagy felmérések tervezése ill. kivitelezése és értékelése stb.) igénylő dolgozat, amely a diploma programban kínált *bármely* (tehát nem csak az iskolánkban tanított) tantárgyból írható. Az IB szándékai szerint ennek megírása összesen kb. 40 órát kell, hogy igénybe vegyen. A diák az iskola jelenlegi (esetleg volt) tanárai közül témavezetőt választ munkájához.

Theory of Knowledge (TOK, Tudáselmélet): kétéves (heti 2 órás) átfogó jellegű képzés, melynek során a diáknak az IB által előre megadott hat téma közül egyből esszét kell írnia, és tanulmányai végén egy választott tudáselméleti területből előadást is kell tartania.

Creativity, Action, Service (CAS, Kreativitás, sport, szociális munka): a két év során 150 órában kötelező részvétel tanórán kívüli kreatív, sport ill. szociális segítő tevékenységekben. A diáknak dokumentálnia kell személyiségének fejlődését a CAS során.

2. Tantárgyak választása

(a) Minden diáknak 6 tantárgyat kell választania, minden egyes tantárgycsoportból egyet.

(b) Legalább 3 (de legfeljebb 4) tárgyat emelt szinten („Higher Level” = HL, heti 5 vagy 6 iskolai tanóra), a többi alapszinten („Standard Level” = SL, heti 3 vagy 4 iskolai tanóra) kell választani. Érdemes azonban szem előtt tartani, hogy 4 HL tárgy választása igen megterhelő lehet, ezért ezt alapos ok nélkül (pl. egyetemi felvételi követelmények) senkinek nem ajánljuk.

(c) A választás teljes szabadságát azonban a megfelelő számú (tantárgyanként legalább 6) jelentkező hiánya ill. órarendi problémák korlátozhatják.

(d) Az EE, TOK. ill. CAS követelmények teljesítése minden IB Diploma érettségiző számára kötelező.

3. Regisztráció

A regisztráció során az iskola megküldi minden egyes IB Diploma érettségiző személyi adatait és tantárgyválasztását a vizsgaközpontnak, amely ezt, amennyiben az a szabályoknak megfelel, elfogadja, és a jelölt jelentkezését hivatalosan tudomásul veszi. Ennek határideje a kurzus második évében november 15.

4. Értékelés

A kétéves kurzus ideje alatt nagyon sok és sokféle anyag készül el, amelyek mind az értékelés alapjául szolgálnak. Ezek tantárgycsoporttól és tantárgytól függően lehetnek pl. (a) esszék, (b) nyelvi hangfelvételek, (c) portfóliók, (d) részletes tanulmányok, (e) projektek, (f) önálló kutatómunkák és végül a legnagyobb súllyal számító (g) vizsgadolgozatok.

Az érettségizők a május elején kezdődő és kb. három hétig tartó vizsgaidőszak során tantárgyválasztástól függően 14-16 írásbeli dolgozatot írnak. Ezek időtartama 45 perctől 2 óra 30 percig terjed.

További információt jelent a vizsgaközpont számára, hogy a kurzus végén a tanárok minden diák teljesítményét egy „jósolt” vagy „várható” érdemjeggyel („*predicted grade*”) kell, hogy értékeljék. Ez az osztályzat tehát azt fejezi ki, hogy az illető jelölt az adott tárgyban a tanár megítélése szerint milyen vizsgaeredményt fog elérni.

Az IB-ben kétféle módon értékelik a jelöltek munkáját.

(i) *külső értékelés* („external assessment”): az IB által kinevezett vizsgáztatók ill. maga a vizsgaközpont végzi, és a végső osztályzat nagyobb hányadát adja. Külső értékelés alá esik minden vizsgadolgozat, a hosszú esszé, a TOK esszé és még néhány beküldendő írásbeli munka.

(ii) *belső értékelés* („internal assessment”): az iskola tanárai végzik, és a végső osztályzat kisebb hányadát adja. Itt azonban a nagyon eltérő megítélések és a tanári szubjektivitás mérséklésére az IB egy korrekciós eljárást alkalmaz („*moderation*”), melynek során az egyes tanári értékeléseket nemzetközi mércével vetik össze, és ha szükséges, az egész világban egységes értékelés céljából arányosan módosítják azokat. Belső értékelés alá esnek az évközi beadandó portfóliók, projektek és önálló kutatómunkák ill. nyelvek esetében a szóbeli (hangfelvételen rögzített!) feleletek. A

diákok egyenletes terhelésének biztosítására a munkákat az iskola által megadott szigorú határidők szerint kell beadni.

A tantárgyi teljesítmény végső értékelésére az IB *hétfokozatú* skálát használ:

1	-	nagyon gyenge	(very poor)
2	-	gyenge	(poor)
3	-	közepes	(mediocre)
4	-	megfelelő	(satisfactory)
5	-	jó	(good)
6	-	jeles	(very good)
7	-	kitűnő	(excellent)

Az E.E. és a T.O.K. minősítése alapján legfeljebb 3 bónusz pont szerezhető, ami a 6 tantárgyra összesen kapható 42 ponttal együtt maximálisan 45 IB Diploma pont elérését teszi lehetővé.

„Egyenletes” teljesítmény esetén a diploma odaítéléséhez 24 pont szükséges. Esetleges (nem túlzottan) gyenge osztályzat valamely tárgyból még ellensúlyozható magasabb összpontszámmal, de nagyon gyenge osztályzat ill. a három alapkövetelmény valamelyikének nem teljesítése a diploma megtagadását eredményezi.

5. Eredmények közzlése, diplomaosztás

Az eredmények legkorábban július 5-én válnak ismertté az IB koordinátor számára, mégpedig az IB zárt, interneten át működő hálózatán (IBIS) keresztül. A Karinthy Frigyes Gimnázium az IB által elküldött eredményeket hitelesíti, így a tanulók azokat a felsőoktatás felé továbbíthatják.

Egy nappal később minden jelölt maga is megtekintheti kapott jegyeit és diplomája minősítését a világhálón az IB által előre, személyre szólóan megküldött jelszó segítségével.

A diplomák megérkezésére azonban még augusztus végéig várni kell, ezeket szeptember elején egy ünnepélyes átadó keretében kapják kézhez a diákok.